

Další informace o rakovině plic, kontrolách plic a radách ohledně kouření najdete na adrese:

Informace NHS o rakovině plic
www.nhs.uk/conditions/lung-cancer/

NHS Smokefree
www.nhs.uk/smokefree

Výzkum rakoviny ve Spojeném království
www.cruk.org/lunghealthchecks
www.cruk.org/about-cancer/lung-cancer
www.cruk.org/smoking

Roy Castle Lung Cancer Foundation
www.roycastle.org/information
www.roycastle.org/help-and-support

Cílená kontrola zdraví plic

Co potřebujete vědět

Obsah

O cílených kontrolách zdraví plic	2-4
Možné výsledky cílené kontroly zdraví plic	5-6
Proč má včasná diagnóza význam	7
Co byste měli vědět o vyšetření plic	7 - 8
O rakovině plic a příznacích	9
Jak snížit pravděpodobnost vzniku rakoviny plic	10

Cílená kontrola plic se liší od zdravotních kontrol NHS. I když jste nedávno byli na zdravotní prohlídce NHS, měli byste zvážit účast na cílené prohlídce plic.

Další podpora

 023 8120 8883

 <https://www.uhs.nhs.uk/departments/blood-heart-and-circulation/lung-screening>

Proč nabízíme kontroly zdraví plic

V počátečním stádiu rakoviny plic se často nevyskytují žádné příznaky. V důsledku toho je v současné době bohužel přibližně 7 z 10 pacientů s rakovinou diagnostikováno příliš pozdě na to, aby mohli být vyléčeni.

Cílené kontroly plic pomáhají odhalit problémy včas (často ještě předtím, než si všimnete, že něco není v pořádku) a ve fázi, kdy by léčba mohla být jednodušší a úspěšnější - což v konečném důsledku zachrání více životů.

Většina rakoviny plic roste dostatečně pomalu na to, aby ji bylo možné odhalit v raném stadiu pomocí snímků plic.

Co je to cílená kontrola plic?

Cílená kontrola plic je dvoufázový proces, při kterém posuzujeme stav vašich plic.

Proběhne telefonický rozhovor nebo schůzka se zdravotnickým pracovníkem, který zhodnotí vaši pravděpodobnost vzniku rakoviny plic.

Pokud budete identifikováni jako osoba, u které je vyšší pravděpodobnost vzniku rakoviny plic, budete pozváni na rychlé a bezbolestné vyšetření. Bude pořízen podrobný snímek vašich plic, který nám poslouží k posouzení. Pokud bude zjištěn problém, budete odesláni k léčbě.

Proč jste byli pozváni

Osoby ve věku 55 až 74 let, které kouří nebo kouřily, mají vyšší riziko vzniku rakoviny plic. Chceme zkontrolovat, zda vaše plíce fungují dobře. Problém se objeví jen zřídka, ale pokud ano, můžeme rychle jednat a poskytnout léčbu. Je na vás, zda se rozhodnete zúčastnit kontroly stavu plic, nebo ne.

Co se děje při cílené kontrole plic?

Cílená kontrola plic má dvě části, ale ne každý bude potřebovat vyšetření plic, bude záležet na výsledcích vašeho vstupního hodnocení. Během celého procesu budete mít dostatek času na rozhovor se zdravotníky a na případné dotazy.

1) Úvodní posouzení

Proběhne telefonický rozhovor nebo schůzka se zdravotnickým pracovníkem, na které se probere vaše dýchání, celkový stav plic, životní styl a rodinná a zdravotní anamnéza.

Existují tři možné výsledky:

Nabídka vyšetření plic.

Pokud je u vás nyní nebo v budoucnu vyšší pravděpodobnost vzniku rakoviny plic, bude vám nabídnuto vyšetření plic, aby se zjistilo, zda jsou vaše plíce v pořádku. Zdravotnický pracovník vám pomůže rozhodnout, zda je pro vás vyšetření vhodné.

Nebyly zjištěny žádné problémy.

Zdravotnický pracovník nemusí najít nic dalšího, co by bylo třeba zkoumat. Nemusíte podstoupit vyšetření plic.

Doporučení k praktickému lékaři.

Pokud jsou zjištěny problémy s dýcháním nebo plícemi, ale není nutné vyšetření plic, může vás zdravotnický pracovník odeslat k vašemu praktickému lékaři nebo jinému specialistovi.

Ve všech třech případech napíšeme vašemu praktickému lékaři, abychom ho informovali.

2) Snímky plic

Budete pozváni na rychlé a bezbolestné vyšetření plic. Jedná se o speciální CT (počítačovou tomografii), která pomocí velmi nízké dávky záření a počítače pořídí detailní snímek vašich plic.

Co se děje během snímků plic?

Na vyšetření se nemusíte nijak připravovat.

1

Během vyšetření budete obvykle ležet na zádech na lůžku, které se pomalu pohybuje CT skenerem. Skener má tvar kruhu a při průchodu se otáčí kolem malé části vašeho těla.

2

Speciálně vyškolený personál (tzv. rentgenologové) ovládá skener zpoza obrazovky v CT místnosti. Během vyšetření na ně budete moci vidět a mluvit s nimi.

3

Při snímkování budete muset po dobu 10 sekund nehybně ležet a řídit se jednoduchými pokyny k dýchání. Díky tomu nebudou snímky rozmazané.

4

Skenování je bezbolestné a před i po něm budete moci normálně jíst, pít a řídit.

Vyšetření plic - možné výsledky

Výsledky od nás obdržíte do čtyř týdnů. Existují čtyři možné výsledky:

Nebyly nalezeny žádné problémy

To znamená, že jsme na snímku nezaznamenali žádné známky rakoviny plic ani jiných problémů. Napíšeme vám výsledky a požádáme vás, abyste se za dva roky dostavil/a na další vyšetření. Stále je však možné, že se rakovina plic mezi jednotlivými skeny může vyvinout nebo že ji sken mohl přehlédnout. Pokud si před dalším vyšetřením všimnete něčeho, co pro vás není normální, řekněte to svému lékaři.

Potřeba druhého vyšetření

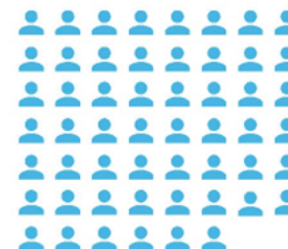
Obvykle to znamená, že na skenu je něco, co je obtížné identifikovat. Pravděpodobně se jedná o něco neškodného, ale protože by to mohlo být vážnější, požádáme vás, abyste přišli na další vyšetření přibližně za tři měsíce, jen na kontrolu.

Potřeba dalších vyšetření

To znamená, že jsme na skenu něco viděli a potřebujete další testy, které mohou zahrnovat biopsii. Zavoláme vám a napíšeme do nemocnice, aby vás přijal lékař a provedl další vyšetření.

Zjištěn další problém

To znamená, že na snímku nejsou žádné známky rakoviny plic, ale jsou zde známky jiných problémů, které mohou vyžadovat léčbu nebo lékařskou radu. Napíšeme vám a vašemu praktickému lékaři a zajistíme, abyste byli odesláni ke správnému specialistovi.

54

bude nabídnuto
skenování,

8

bude potřebovat druhé
skenování k dalšímu vyšetření
míst, která byla obtížně
identifikovatelná,

3

budou potřebovat další testy
a skeny,

2

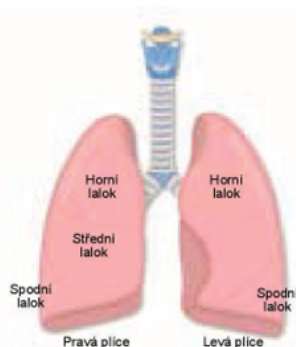
bude diagnostikována
rakovina plic.

Méně než 1 z 500 lidí podstoupí operaci kvůli podezření na rakovinu, ale později se dozví, že se žádná rakovina nenašla.

Proč má včasná diagnóza význam

Pokud je problém na jednom kousku plic a je zachycen včas, může se léčba zaměřit pouze na postiženou oblast. Pokud se na problém přijde později, může se rozšířit do dalších částí plic a těla, což ztěžuje léčbu.

Co byste měli vědět o vyšetření plic

Léčba časného stadia rakoviny plic je často úspěšnější -

Je třikrát pravděpodobnější, že budete diagnostikováni v časném stadiu díky snímkům plic.

Malou a časnou rakovinu plic lze často zcela odstranit operací nebo léčit radioterapií.

Výzkum naznačuje, že screening rakoviny plic pomocí CT vyšetření může snížit riziko úmrtí na tuto rakovinu přibližně o 25 %.

Nízkodávkové CT vyšetření vás vystaví malému množství záření -

To je stejné jako přibližně roční záření z přírodního prostředí.

Záření může způsobit poškození buněk, které se po mnoha letech nebo desetiletích může stát rakovinným. Pokud je nutné další CT vyšetření, pak vás vystaví dalšímu záření.

Celkové riziko, že tato CT vyšetření způsobí rakovinu, zůstává velmi nízké ve srovnání s přínosem včasného odhalení rakoviny plic.

U velmi malého počtu lidí vyšetření vždy neodhalí rakovinu, kterou mají -

tomu se říká falešně negativní výsledek. I v budoucnu se u vás může vyvinout rakovina plic. Pokud se u vás kdykoli začnou projevovat příznaky, navštivte svého lékaře.

U některých lidí vyšetření něco zachytí, přestože nemají rakovinu plic.

Tomu se říká falešně pozitivní výsledek a znamenalo by to, že potřebujete další vyšetření, než se potvrdí, že rakovinu nemáte.

Skenování může zachytit rakovinu plic, která člověku nikdy neublíží -

Lékaři nemohou vždy určit, zda rakovina bude dále ohrožovat život, v důsledku čehož někteří lidé podstoupí léčbu, kterou nepotřebují.

Co je to rakovina plic?

Rakovina plic je jedním z nejčastějších typů rakoviny.

Vzniká, když se abnormální buňky nekontrolovaně dělí a vytvářejí nádor v plicích.

V časných stádiích rakoviny plic se obvykle nevyskytují žádné příznaky ani symptomy.

Včasně odhalení rakoviny znamená, že léčba bude mnohem pravděpodobněji úspěšná.

Většina rakoviny plic roste dostatečně pomalu na to, aby ji bylo možné odhalit v raném stadiu pomocí nízkodávkového snímku CT.

Pomáhat odhalit rakovinu plic v raném stadiu je důvod, proč jsme zřídili cílenou kontrolu plic.

Jaké jsou příznaky rakoviny plic?

Rakovina plic se může začít vyvíjet mezi jednotlivými snímky a snímky mohou někdy rakovinu plic přehlédnout. Je důležité si všimnout všeho, co je pro vás neobvyklé, zejména:

- Přetrvávající kašel nebo změna vašeho normálního kašle
- Vykašlávání krve
- Dýchavičnost
- Nevysvětlená únava nebo úbytek hmotnosti
- Bolest při dýchání nebo kašli
- Ztráta chuti k jídlu

Pokud zaznamenáte jeden nebo více z těchto příznaků, navštivte co nejdříve svého praktického lékaře. Nečekejte na další vyšetření.

Co mohu udělat pro snížení rizika rakoviny plic?

Mnoho lidí, kteří kouří již léta a kteří se několikrát pokusili přestat kouřit, úspěšně přestalo kouřit.

Pokud kouříte a chtěli byste přestat kouřit, čekají na vás přátelské, bezplatné a místní služby pro odvykání kouření.

Kontakt na tyto služby vám může zprostředkovat zdravotní sestra při cílené kontrole plic, můžete se zeptat praktického lékaře nebo kontaktovat NHS Smokefree na čísle 0300 123 1044 nebo navštívit webové stránky www.nhs.uk/smokefree.